

Aquí s'assassinà *Tannhäuser*

Les celebracions del bicentenari Wagner (1813-1883) estan generant devoció i indiferència a parts desiguals. Si a Barcelona la tradició wagneriana encara pesa i el Liceu se n'ha fet prou ressò, a les comarques gironines és més testimonial, especialment destacada al concert Wagner i a la representació de *Das Liebesverbot* (*La prohibició d'estimar*) en versió reduïda a Peralada. L'activació recent de la Societat Wagneriana de Girona no ha alterat pas gaire les coses.

Fa cent anys, estàvem més o menys igual: uns pocs abrandats i uns molts que s'ho escoltaven de lluny. A través de la premsa històrica hom pot adonar-se del progressiu arrelament del mestre de Leipzig a partir del 1890, sobretot en fragments aranjats per a banda militar. El mateix any, a Puigcerdà, *Lohengrin* féu una entrada triomfal a la festa de l'Estany: enmig d'un gran silenci, va travessar el llac guiat per un cigne blanc mentre sonava la seva música i espurnejaven focs d'artifici. Abans havien arribat fins al llac les carrosses, una representant una truita, una altra amb un gran porró de paper, l'altra amb un lleó amb l'escut cerdà i encara una altra amb «una mujer de la Cerdaña en traje de fiesta con un farol en el estómago», segons explica el *Diario de Gerona*.

Però el primer gran esforç per digerir Wagner es féu el 1907, amb la representació completa de *Lohengrin* per les Fires de Girona i, uns dies abans, al Teatre Vidal de Sant Feliu de Guíxols. Totes les fonts coincideixen a lloar l'encomiable intent del director Pérez Cabrero, la dignitat dels solistes i la detesta-

Retallar i plorar

Renuncio a fer d'aquests apunts una pàgina d'economia, perquè escriure sobre música aquests dies equival a fer-ho, sobretot, de retallades i crisi. Tot i això, no em sé estar de compartir el plany per tants retrocessos en l'àmbit musical, des de les programacions dels auditoris fins a les escoles de música, passant per la caiguda en les vendes de discos i el tancament de botigues. Es va dient que crisi és també oportunitat i transformació, però cap a on?

ble escenografia. «Horror, horror, horror!», escrivia *La Lucha* davant d'aquells decorats; «Una cosa dolorosa», recordaven els wagnerians selectes de *Scherzando*, mentre els del *Diario de Gerona* es lamentaven de l'ocasió perduda.

Però la grossa va venir al cap d'uns anys, quan algú va gosar assassinar *Tannhäuser*. El 1914, es va programar una nodrida temporada d'òpera al Teatre Municipal de Girona, i el drama wagnerià, per Fires, n'era el cap de programa. Prudenci Bertrana tenia el dia mordaç i la versió no li plaïa. «Oiga, ¿qué día nos da el Tannhäuser?», va engaltar a l'esforçat empresari Tomàs Sobrequés. Segons el cronista de la revista *Flirt*, Bertrana es va acomiadar de Girona convençut que havia vist *La viuda alegre*. I els refinats de la revista *Cultura* volien pagar una làpida de marbre negre per penjar-la al vestíbul del nostre teatre amb la següent inscripció: «Aquí s'assassinà *Tannhäuser*. IV Novembre MCMXIV. Wagner no perdona». Tinc un amic bromista que manté el repte per al centenari. La temporada d'òpera no va tenir continuïtat.